

پرسش ۶۴۰: بنابرچه دلیلی شما یمانی هستید؟

السؤال / ۶۴۰: سلام من الله العزيز الحكيم.

وبعد .. فقد كثر الحديث عن حضرتكم من فئة الشباب وقد وصل بهم التمادي على بعض من أعلام المذهب الذين هم من يفتوننا بما نعجز عن تأويله.

ولم أجد أي من العلماء أو الخطباء من أتي بذركم، فأنا شاب في عصر العولمة وعصر الفتنة أريد من الله أن ينجيني ويعصمني منها بمحمد وآل محمد، ولست بعالم حتى أزكي أحد على أحد.

ولكن من الأمور المعروفة أنه أول رقاب تقطف هي رقاب العلماء وليس جميعهم؛ لأنها لو خللت خربت، ولكن ما إثباتك على أنه أنت اليماني المهدي الذي ذكر في وصية الرسول محمد(ص)، وما هو إعجازك، وما أنت مقبل عليه؟
والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

المرسل: أحمد مهنا - الكويت

پرسش ۶۴۰: سلام من الله العزيز الحكيم.

وبعد... جوانان از حضرت عالی بسیار سخن می گویند و با گذشت زمان از برخی بزرگان مذهب کسانی که برای ما فتوا صادر می کنند چیزهایی بیان می دارند که ما از تفسیر و تاویل آن ناتوانیم. من عالم یا خطیبی که ذکری از شما بگوید، نمی یابم... من جوانی هستم که در عصر جهانی شدن و عصر فتنه ها زندگی می کنم و از خداوند می خواهم به محمد(ص) و آل محمد(ع) مرا از آن نجات دهد و حفظ کند؛ من عالم نیستم تا بتوانم کسی را بر کس دیگری تزکیه کنم و برتری دهم. ولی از جمله موارد معروفی که وجود دارد این است که اولین گردن هایی که قطع می شود، گردن علما است و البته نه همه‌ی آن‌ها. زیرا کسی که نپذیرد، فاسد می شود. اما چه دلیلی برای اثبات این مطلب وجود دارد که تو همان یمانی مهبدی هستی که در وصیت حضرت محمد(ص) ذکر شده است؟ و معجزه‌ی شما چیست؟ و رویکرد شما چگونه است؟

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته.

فرستنده: احمد مهنا - كويت

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على بلائه وعلى عظيم نعمائه، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدىين وسلم تسليماً كثيراً.

ورد في روایة الوصیة المقدسة ما یلی: (... یا أبا الحسن، أحضر صحیفة ودواة، فأملأی رسول الله(ص) وصیته حتى انتہی إلى هذا الموضع، فقال: یا علي، إنه سيكون بعدي إثنا عشر إماماً ومن بعدهم إثنا عشر مهدياً، فأنـت یا علي أول الإثني عشر إماماً ... وساق الحديث إلى أن قال: ولیسلمها الحسن(ع) إلى ابنه م ح م المستحفظ من آل محمد(ع)، فذلك إثنا عشر إماماً، ثم يكون من بعده إثنا عشر مهدياً، فإذا حضرته الوفاة فلیسلمها إلى ابنه أول المهدىين له ثلاثة أسامي اسم کاسمي واسم أبي وهو عبد الله وأحمد، والاسم الثالث المهدى، وهو أول المؤمنين)

[196]

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على بلائه وعلى عظيم نعمائه و صل الله على محمد و آل محمد الأئمة و المهدىين وسلم تسليماً كثيراً.

در روایت مقدس چنین آمده است: «... یا أبا الحسن صحیفه و دواتی حاضرکن. و پیامبر خدا(ص) وصیتش را املا فرمود تا به اینجا رسید که فرمود: یا علی پس از من دوازده امام خواهند بود و پس از آنها دوازده مهدي(ع) هستند، یا علی تو نخستین دوازده امام هستی...» و سپس حدیث را ادامه می دهد تا آن جا که فرمود: و حسن(ع) آن را به فرزندش، محمد، مستحفظ از آل محمد(ع) تسیلم کند و ایشان دوازده امام می باشند و سپس دوازده مهدي(ع) بعد از او می باشد. پس اگر وقت وفاتش رسید،

خلافت را به فرزندش نخستین مهدیین تسیلم کند که سه نام دارد، نامی مانند نام من و نام پدرم که عبداللّه و احمد است، و نام سوم مهدی است و او اولین ایمان‌آورنده‌گان می‌باشد») ([197]).

أَحْمَدُ إِذْنُ هُوَ ابْنُ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع) وَهُوَ وَصِيهُ وَهُوَ أَوْلُ الْمُؤْمِنِينَ بِهِ، وَكُونُهُ أَوْلُ الْمُؤْمِنِينَ بِهِ يَقْتَضِيُ أَنْ يَكُونَ مُوجُودًا فِي زَمْنِ الظَّهُورِ، وَإِيمَانُهُ بِالْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ يَسْبِقُ الْأَصْحَابَ الـ ٣١٣.

بنابراین احمد همان پسر امام مهدی (ع) و وصی او و اولین ایمان‌آورنده‌گان به او است. این که احمد اولین ایمان‌آورنده به او است مستلزم آن است که وی در زمان ظهور، حضورش موجود و ایمان او به امام مهدی (ع) قبل از ایمان ۳۱۳ اصحاب او باشد.

وَعَنِ الْإِمَامِ الْبَاقِرِ (ع)، قَالَ: (خِرْوَجُ السَّفِيَّانِيُّ وَالْيَمَانِيُّ وَالْخَرَاسَانِيُّ فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ، فِي شَهْرٍ وَاحِدٍ، فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ؛ نَظَامٌ كَنْظَامِ الْخَرَزِ يَتَبَعُ بَعْضُهُ بَعْضًا، فَيَكُونُ الْبَأْسُ مِنْ كُلِّ وَجْهٍ، وَيُلِّمُ لِمَنْ نَأَوْاهُمْ، وَلَا يُلِّمُ فِي الرَّأْيَاتِ رَأْيَةً أَهْدَى مِنْ رَأْيَةِ الْيَمَانِيِّ، هِيَ رَأْيَةُ هَدِيٍّ؛ لَأَنَّهُ يَدْعُو إِلَى صَاحِبِكُمْ. فَإِذَا خَرَجَ الْيَمَانِيُّ حَرَمَ بَيعُ السَّلَاحِ عَلَى النَّاسِ، وَكُلُّ مُسْلِمٍ، وَإِذَا خَرَجَ الْيَمَانِيُّ فَانْهَضَ إِلَيْهِ، فَإِنْ رَأَيْتَهُ رَأْيَةً هَدِيًّا، وَلَا يَحْلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يُلْتَوِي عَلَيْهِ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ؛ لَأَنَّهُ يَدْعُو إِلَى الْحَقِّ، وَإِلَى طَرِيقِ مُسْتَقِيمٍ) ([198]).

از امام باقر (ع) نقل شده است که فرمود: «خرج سفیانی و یمانی و خراسانی در یک سال و یک ماه و یک روز خواهد بود؛ درست مانند دانه‌های تسبیح یکی پس از دیگری خواهند آمد. به هرسو که بنگری ترس و وحشت و اضطراب خواهد بود. وای به حال کسی که با آنها درافتند. پرچمی از پرچم یمانی هدایت یافته‌تر نیست. پرچم هدایت،

همان است زیرا او مردم را به صاحب تان دعوت می کند. هنگامی که یمانی خروج کرد، فروختن سلاح بر مردم و بر هر مسلمانی حرام می شود. هنگامی که یمانی خروج کرد به سوی او به پاخیز چراکه پرچم او پرچم هدایت است و روی گردانی از آن برای مسلمان، جایز نیست. هر کس که چنین کند از اهل آتش است چرا که یمانی به حق فرامی خواند و به راه مستقیم دعوت می کند»[[199]].

تأمل ما یلی:

(لا يحل لمسلم أن يتلوى عليه فمن فعل ذلك فهو من أهل النار): وهذا يعني أن اليماني صاحب ولایة إلهية، فلا يكون شخص حجة على الناس بحيث إن اعراضهم عنه يدخلهم جهنم وإن صلوا وصاموا إلا إذا كان من خلفاء الله في أرضه وهم أصحاب الولاية الإلهية من الأنبياء والمرسلين والأئمة والمهديين.

در این مطلب تامل کن:

«روی گردانی از آن برای مسلمان، جایز نیست. هر کس که چنین کند از اهل آتش است». این به معنی آن است که یمانی، صاحب ولایت الهی است. نمی شود شخصی بر مردم حجت باشد به گونه ای که روی گردانی آنها از او، ایشان را به جهنم وارد کند حتی اگر نماز بخوانند و روزه بگیرند، مگر این که آن شخص از جانشینان خدا بر زمینش باشد؛ اینها اصحاب ولایت الهی از انبیاء و فرستادگان و ائمه و مهدیین (ع) می باشند.

فعن أبي عبد الله (ع)، قال: (إِنَّ اللَّهَ لَا يُسْتَحِي أَنْ يَعْذِبَ أَمَّةً دَانَتْ بِإِيمَانٍ لَيْسَ مِنَ اللَّهِ وَإِنْ كَانَتْ فِي أَعْمَالِهَا بِرَّةٌ تَقِيَّةٌ، وَإِنَّ اللَّهَ لِيُسْتَحِي أَنْ يَعْذِبَ أَمَّةً دَانَتْ بِإِيمَانٍ مِنَ اللَّهِ وَإِنْ كَانَتْ فِي أَعْمَالِهَا ظَالِمَةٌ مُسَيَّثَةٌ) [[200]].
وروايات أخرى في نفس الصفحة من الكافي.

از ابوعبدالله امام جعفر صادق(ع) نقل شده است که فرمود: «خداوند شرم ندارد عذاب کند امتنی را که به امامی گرویده اند که از جانب خدا نیست، حتی اگر کارهای آنها نیکو و پاکیزه باشد، و خداوند شرم دارد عذاب کند امتنی را که به امامی گرویده اند که از جانب خدا است، حتی اگر کارهای آنها ستم گرانه و گنه کارانه باشد» ([201]) در همان صفحه از کتاب کافی روایات دیگری در همین معنا وجود دارد.

فطالما كانت معصية اليماني توجب النار إذن هو إمام عادل من الله تعالى.

مادام که نافرمانی نسبت به یمانی، آتش را به دنبال داشته باشد، یعنی او امامی عادل از جانب خداوند متعال است.

(لأنه يدعوا إلى الحق وإلى طريق مستقيم): والدعوة إلى الحق والطريق المستقيم أو الصراط المستقيم تعني أن هذا الشخص لا يخطأ فيدخل الناس في باطل أو يخرجهم من حق، أي إنه معصوم من صوص العصمة، وبهذا المعنى يصبح لهذا القيد أو الحد فائدة في تحديد شخصية اليماني، أما افتراض أي معنى آخر لهذا الكلام (يدعوا إلى الحق وإلى طريق مستقيم) فإنه يجعل هذا الكلام منهم بلا فائدة فلا يكون قياداً ولا حداً لشخصية اليماني وحاشاهم من ذلك.

«زیرا او به حق فرامی خواند و به راه مستقیم دعوت می کند». فراخواندن به حق و راه مستقیم یا صراط مستقیم، به این معنا است که از این شخص خطأ و اشتباهی سرنمی زندتا با آن مردمرا به باطل درآورد یا از حق خارج گرداند؛ یعنی وی معصوم و بر عصمت او نص وارد شده است؛ و به این معنا، این قید یا محدودیت، در مشخص شدن شخصیت یمانی قابل قبول است. در نظر گرفتن هر معنای دیگری برای این سخن «او به حق فرامی خواند و به راه مستقیم دعوت می کند»، این کلام را بی فایده می کند زیرا در

این صورت، برای شخصیت یمانی، حد و قیدی باقی نمی‌ماند و این از ساحت آن‌ها به دور است!

ويؤكـد هـذا ما وـرد فـي القرـآن الـكريـم: (قـالـوا يـا قـوـمـنـا إـنـا سـمـعـنـا كـتـابـاً أـنـزلـنـا مـنـ بـعـدـ مـوـسـى مـصـدـقاً لـمـا بـيـنـ يـهـدـيـهـ يـهـدـيـهـ إـلـى الـحـقـ وـإـلـى طـرـيقـ مـسـتـقـيمـ * يـا قـوـمـنـا أـجـيـبـوا دـاعـيـهـ وـأـمـنـوا بـهـ يـغـفـرـ لـكـمـ مـنـ ذـنـوبـكـمـ وـيـحـرـكـمـ مـنـ عـذـابـ الـيـمـ) ([202]).

آیات قرآن بر این معنا تاکید ورزیده‌اند: (گفتند: ای قوم ما، ما کتابی شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، کتاب‌های پیشین را تصدیق می‌کند و به حق و راه راست راه‌نماید* ای قوم ما، این دعوت‌کننده به خدا را پاسخ گویید و به او ایمان بیاورید تا خدا گناهان تان را بیامزد و شمارا از عذابی دردآور در امان دارد) ([203]).

والآن تبین لنا أنّ اليماني حجة منصوص العصمة، والحجج تعرفنا بهم روایة الوصية آنفة الذكر وهم الأئمة الإثناء عشر والمهديون الإثناء عشر، واليماني ممهد للإمام المهدي، فيتعين كونه ولده أحمد، وثمة براهين أخرى على هذه الحقيقة تجدها في كتب الانصار حفظهم الله.

اکنون بر ما روشن شد که یمانی حجتی است که عصمت او منصوص می‌باشد (دارای نص می‌باشد)، و حجت‌ها به وسیله‌ی روایت وصیت که پیشتر ذکر شد، بهما معرفی و شناسانده می‌شوند که آن‌ها دوازده امام و دوازده مهدی هستند، و یمانی زمینه‌ساز امام مهدی (ع) است. این مطلب که وی فرزندش، احمد است و نیز برخی دلایل دیگر بر این حقیقت را می‌توانی در کتاب‌های انصار_ خداوند حفظشان کند_ بیابی.

ولکی تطمئن إلى أنّ السيد أحمد الحسن(ع) هو الیمانی وهو وصي الإمام المهدی ورسوله، تأمل هذه الروایة:

برای این که مطمئن شوی که سید احمدالحسن(ع) همان یمانی و همان وصی و فرستادهی امام مهدی(ع) است، به این روایت دقت کن:

عن محمد بن الفضل، عن الرضا(ع): (في حديث طويل أنه حضر في البصرة في مجلس عظيم فيه جماعة من العلماء وفيه جاثليق النصارى ورأس الجالوت، فالتفت الرضا(ع) إلى الجاثليق وقال: هل دل الإنجليل على نبوة محمد(ص). قال: لو دل الإنجليل على ذلك لما جحدناه، فقال(ع): أخبرني عن السكتة التي لكم في السفر الثالث. فقال الجاثليق: اسم من أسماء الله لا يجوز لنا أن نظهره. قال الرضا(ع): فإن أقررتك أنه اسم محمد ... (وبعد أن ذكر الإمام(ع) ما جاء في الإنجليل والتوراة من ذكر للرسول(ص)), قالا - أي الجاثليق ورأس الجالوت-: والله لقد أتي بما لا يمكننا رده ولا دفعه إلا بجحود الإنجليل والتوراة والزبور، وقد بشر به موسى وعيسى عليهما السلام جميعاً، ولكن لم يتقرر عندنا بالصحة أنه محمد هذا، فأما اسمه محمد فلا يصح لنا أن نقر لكم بنبوته ونحن شاكون أنه محمدكم. فقال الرضا(ع): احتجتم بالشك، فهل بعث الله من قبل أو من بعد، من آدم إلى يومنا هذا نبياً اسمه محمد؟ فأخذوا عن جوابه ... الخ)^[204].

محمد بن فضل از امام رضا(ع) در حدیثی طولانی روایت کرده است که: «حضرت(ع) در بصره در مجلس بزرگی از علماء که در میان آنها جاثليق انصاری و راس جالوت بودند، حاضر شد. امام رضا(ع) رو به جاثليق کردند و فرمود: آیا انجلیل بر نبوت محمد(ص) دلالتی نیاورده است؟ جاثليق گفت: اگر دلالت می آورد ما منکر آن نمی شدیم. حضرت فرمود: از السکته در سفر سوم که شما می دانی مرا خبرده. جاثليق گفت: نامی از نامهای خدا می باشد و برای ما جایز نیست آن را آشکار کنیم. امام

رضا(ع) فرمود: اگر از شما اقرار گرفتم که این، نام محمد است... و پس از آن که امام(ع) آن‌چه را که در انجیل و تورات دربارهٔ حضرت رسول(ص) آمده بیان نمود، آن دو—یعنی جاثلیق و راس جالوت—گفتند: به خدا سوگند او چیزهایی بر ما عرضه کرد که امکان رد کردن یا پاسخ دادن به آن وجود نداشت مگر با انکار و رد انجیل و تورات و زبور، موسی و عیسی(ع) همگی به او اقرار کردند ولی ما نمی‌توانیم به صحت آن اقرار کنیم که این محمد شما همان محمد مذکور در کتاب‌ها است؛ ما نمی‌توانیم این گونه اقرار کنیم و شک‌داریم که این محمد شما همان محمد است. «حضرت فرمودند: با شک و تردید بر من احتجاج کردید. آیا خداوند از قبل یا بعد، از آدم(ع) تا این لحظه پیامبری را مبعوث کرده است که نامش محمد باشد؟ پس در پاسخ در ماندند... الخ»([205]).

وجه الاستدلال بهذه الرواية:

الإمام الرضا(ع) يتحجّج على جاثلیق النصاری ورأس الجالوت اليهودي بأنّ نبوة الرسول الکريم محمد(ص) ثابتة، ودلیله إلى إثباتها أنّ اسمه الشّریف قد ورد في كتبهم، ويذكر لهم المواضع التي ذكر فيها اسمه(ص)، والقوم يقرّون له بأنّ ورود نبی اسمه محمد يأتي في آخر الزمان أمر لا يسعهم إنكاره إلا بجحود الإنجيل والتوراة والزبور. ولكنهم مع إقرارهم هذا يشكّون في أنّ يكون المقصود هو نبی الإسلام(ص)، أي إنّهم يقبلون المفهوم ولكنهم يشكّون في المصداق، فهم يقولون إنّهم لا يسعهم الإقرار بنبوة محمد رسول الله(ص) لمجرد أنّ اسمه محمد.

وجه استدلال به این روایت:

امام رضا(ع) بر جاثلیق نصاری و راس جالوت یهودی بر این که نبوت پیامبرا کرم حضرت محمد(ص) ثابت شده است محاجه می‌کند و دلیل آن حضرت(ع) بر اثباتش این است که نام شریف پیامبر در کتاب‌های خود آن‌ها آمده است و حضرت جاها یی که

اسم پیامبر(ص) در آن آمده است را برای آنها بیان می‌دارد. آنها نیز نزد حضرت اقرار می‌کنند که درج پیامبری به اسم محمد که در آخرالزمان می‌آید، موضوعی است که قادر به انکار آن نیستند مگر این که انجیل، تورات و زبور را رد کنند. لیکن آنها با وجود چنین اقرار و اعترافی، در این که مقصود، همان پیامبر اسلام(ص) است شک و تردید روایی دارند؛ یعنی آنها مفهوم را می‌پذیرند ولی در مصدق، شک و گمان می‌ورزند؛ آنها می‌گویند نمی‌توانند صرفاً به این دلیل که اسم پیامبر خدا حضرت محمد(ص)، «محمد» است، به او اقرار کنند.

وهنا يجيبهم الإمام الرضا(ع) بقوله: (احتجتم بالشك)، أي إنكم لا تملكون حجة إيجابية، وإنما حجتكم هي حجة سلبية، ثم يقطع عليهم هذه الحجة السلبية بقوله: (فهل بعث الله من قبل أو من بعد، من آدم إلى يومنا هذا نبياً اسمه محمد؟)، فيحجمون عن جوابه وتنقطع شكوكهم الواهية.

در اینجا امام رضا(ع) با عبارت «با شک و تردید بر من احتجاج کردید» پاسخ آن‌هارا می‌دهد، یعنی شما دلیل ایجابی ندارید و دلیل شما صرفاً سلبی است. سپس همین دلیل سلبی را نیز بر ایشان بی‌اثر می‌سازد، با این سخن خود که فرمود: «آیا خداوند از قبل یا بعد، از آدم(ع) تا این لحظه، پیامبری را مبعوث کرده است که نامش محمد باشد؟» و آنها از جواب درمی‌مانند و شباهات واهی‌شان نقش برآب می‌شود.

الإمام الرضا(ع) بعبارة أخرى يقول لهم استقرأوا التاريخ من زمن آدم(ع) إلى يومكم هذا، هل تجدون فيه رجلاً اسمه محمد ادعى أنه مبعوث من الله تعالى، فإذا لم تجدوا - ولن تجدوا - فلا محicus لكم من الإقرار بأن نبينا(ص) هو النبي المقصود الذي ذكرته كتبكم.

امام رضا(ع) به عبارتی دیگر به آنها می‌گوید تاریخ را از زمان آدم(ع) تا امروز بررسی کنید؛ آیا در آن مردی به اسم محمد می‌یابید که ادعا کرده باشد از جانب خدای

متعال مبعوث شده است؟ پس اگر نیافتید و قطعاً نمی‌باید چاره‌ای ندارید جز این که اقرار کنید پیامبر ما(ص) همان پیامبر مقصود است که در کتاب‌های شما ذکر او به میان آمده است.

وبطبيعة الحال لابد أن نتذكر دوماً أنّ ذكر رسول الله في كتب الأديان الإلهية السابقة كان على سبيل النص عليه والوصية به، فنحن بإزاء احتجاج بالوصية على نبوة الرسول محمد، وطريق الإثبات على صدق المدعى وأنه هو المعنى، هو استقراء التاريخ الذي يشهد بعد عدم وجود مدع للوصية سوى أصحابها. وليس هذا حسب، بل يمكننا إضافة بُعد مهم آخر لاستدلال الإمام الرضا(ع)، وهو ما نتوصل إليه بعد أن نعلم أنّ احتجاج الإمام الرضا(ع) كامل وصحيح لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه، فهو احتجاج رجل لا ينطق عن الهوى إن هو إلا وحي يوحى.

طبعتاً ما باید همواره این نکته را متذکر شویم که آمدن نام رسول خدا در کتب ادیان الهی سابق، بر سبیل نص بر آن حضرت و وصیت نمودن به او بوده است. ما به هازای احتجاج به وصیت بر پیامبری حضرت محمد(ص) و روش اثبات برای درستی ادعائند که همان هدف موردنظر است، تکیه بر تاریخ است که شهادت می‌دهد به غیر از صاحب وصیت مدعی دیگری وجود ندارد. به علاوه می‌توانیم بُعد مهم دیگری به استدلال امام رضا(ع) اضافه کنیم؛ موردی که به روشنی از آن در می‌باییم، زیرا می‌دانیم احتجاج امام رضا(ع) کامل و صحیح و به گونه‌ای است که نه از پیش روی و نه از پشت سر، باطل به آن راه ندارد؛ چرا که این احتجاج از آن مردی است که سخن از روی هوانمی‌گوید و آن‌چه می‌گوید جزوی که (از مبدأ اعلی) به او القاء می‌شود، نیست.

إذا علمنا هذا، نتساءل الان: ماذا لو أنّ الجاثيق ورأس الجالوت أجابا الإمام الرضا(ع) قائلين: نعم، لم يسبق لأحد أن ادعى أنه المعنى بما ورد في كتابنا، ولكن هذا لا يمنع أن يأتي شخص في قابل الأيام ليدعى ذلك.

حال كه این مطلب را دانستیم، این پرسش را مطرح می‌کنیم که: اگر جاثیق و راس جالوت در پاسخ به امام رضا(ع) می‌گفتنند: «آری»، سابقه‌ندارد کسی ادعا کرده باشد که او همان شخص ذکر شده در کتاب‌های ما باشد، ولی این مانع نمی‌شود که شخصی در روزگار بعدی بتواند آن را ادعا کند.

أقول: هل كان مثل هذا الجواب المفترض يسقط استدلال الرضا(ع)?
من می‌گوییم: آیا این پاسخ احتمالی، استدلال امام رضا(ع) را بی‌اثر و بی‌نتیجه می‌کرد؟

قلنا فيما تقدم أنّ احتجاج الإمام الرضا(ع) كامل وصحيح، ولا يشك بهذا إلا جاهل بحقيقة الإمام الرضا(ع)، وبحقيقة الإمامة.

پیشتر گفتیم که احتجاج امام رضا(ع) کامل و صحیح است و در این قضیه کسی شک روانمی‌دارد مگر آن که به حقیقت امام رضا(ع) و به حقیقت امامت جاهل باشد.

ومن منطلق هذا الإيمان بصحة احتجاج الإمام(ع) يمكننا أن نتصور فهماً لاحتجاجه، هو أنه(ع) يريد أن يقرر حقيقة هي أنّ الوصية لا يمكن أن يدعىها غير صاحبها أبداً، وبهذا التصور نعلم أنّ الجواب المفترض لا يشكل نقضاً على استدلال الإمام الرضا(ع)، بل إنه لن يشكل في الحقيقة سوى استمرار لمنطق الشك الفارغ غير المستند على حجة حقيقية إيجابية.

از چنین دیدگاهی که اعتقاد تام به درستی احتجاج امام رضا(ع) دارد، می‌توانیم درکی از احتجاج آن حضرت به دست آوریم به این صورت که حضرت می‌خواسته است این حقیقت را بیان نماید که وصیت را فقط و فقط صاحب آن می‌تواند ادعا کند و نه کس دیگر؛ و بر اساس این انگاره، می‌دانیم که جواب احتمالی (فوق) استدلال امام رضا(ع) را نقض نمی‌کند بلکه در واقع چیزی نیست جز ادامه‌ی منطق تردید بی‌پایه و غیرمستند بر دلیل حقیقی ایجابی.

والحق أن العقول السليمة تدرك الضرورة المحتملة من حفظ وصايا الأنبياء، بل النص الإلهي عليهم من تلاعيب المزورين ومدعى الباطل، إذ أن افتراض إمكانية أن ينتحل مزور وصايا الأنبياء والحجج أو النص الإلهي عليهم سيفتح الباب على مصرا عيه لدخول الشك واستفحاله في العقول والقلوب، فلا يسع إنسان بعد تحقق افتراض الانتهال الباطل أن يطمئن أبداً لمن يدعى أنه نبي أو وصي، وستسقط الحجة الأولى والأقوى التي يحتاجون بها، وهذا خلاف الفرض.

أبو محمد الانصاری - ۲۰۱۰ / ۴ / ۵ م

واقعیت آن است که عقل‌های سليم ضرورت قطعی حفظ وصایای پیامبران را درک می‌کند، و حتی نص الهی وارد بر آن‌ها، باید از دست کاری جاعلان و مدعیان دروغین محفوظ بماند؛ زیرا فرض وجود داشتن این امکان که جاعل او صیای انبیاء و حجت‌ها یا نص الهی بر آن‌ها بتواند خود را جا بزند، دروازه‌ی ورود شک و خطر آن در عقل‌ها و قلب‌هارا به طور کامل بازمی‌کند و آن‌گاه پس از تحقق فرض جعل هویت دروغین – انسان هرگز نمی‌تواند به کسی که مدعی شده است من نبی یا وصی هستم اطمینان یابد و به این ترتیب آن حجت نخستین و مستحکم‌تر که به آن احتجاج می‌جویند ساقط می‌شود، و این خلاف فرض است.

ابومحمد انصاری - ۲۰۱۰ / ۴ / ۵ م

- .255 - غيبة الطوسي: ص 150 [196]
- .150 - غيبة طوسي: ص 150 [197]
- .262 - غيبة النعماني: ص 232، بحار الانوار: ج 52 ص 52، معجم أحاديث الإمام المهدى(ع): ج 3 ص 255 [198]
- .262 - غيبة نعمانى: ص 232؛ بحار الانوار: ج 52 ص 52؛ معجم احاديث الامام مهدىg: ج3ص255 [199]
- .376 - الكافي: ج 1 ص 376 [200]
- .376 - كافى: ج 1 ص 376 [201]
- .31 - الاحقاف: 30 - [202]
- .31 و 30 - احقاف: [203]
- .75 - بحار الانوار: ج 49 ص 75 [204]
- .75 - بحار الانوار: ج 49 ص 75 [205]